

Funcțiile externe ale statului socialist român

Prof. univ. dr. docent Ioan Ceterchi, dr. Pavel Suian

Politica externă a României socialiste reprezintă o parte integrantă a politicii generale a partidului și statului nostru și ea corespunde năzuințelor fundamentale ale poporului român, cauzei generale a progresului și păcii în lume.

Răspunderea față de prezentul și viitorul poporului român, față de destinul României socialiste, preocuparea pentru dezvoltarea economico-socială a țării și edificarea cu succes a socialismului, în consens deplin cu interesele majore ale tuturor țărilor și națiunilor, constituie obiectivele fundamentale ale politicii interne și externe a partidului și statului. Bazată în permanență pe cunoașterea realităților internaționale și pe sesizarea noilor tendințe și orientări, politica externă a statului român urmărește să asigure cadrul exterior optim pentru realizarea aspirațiilor naționale și, în același timp, să-și aducă contribuția în modalități și forme specifice la soluționarea problemelor internaționale, la promovarea colaborării și păcii între națiuni.

Documentele Congresului al XI-lea al P.C.R. afirmă hotărârea României de a întreține și dezvolta și în viitor raporturi de prietenie și colaborare cu toate statele lumii pe baza principiilor deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forță. Evoluția evenimentelor confirmă în permanență justetea aprecierilor și concluziilor Congresului al XI-lea cu privire la marile schimbări care au loc în viața internațională, a orientărilor fundamentale ale politicii externe a Republicii Socialiste România.

În raportul la Conferința Națională a P.C.R. din 7 — 9 decembrie 1977 tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat : „Evenimentele din ultimii ani au confirmat pe deplin aprecierile și orientările Congresului al XI-lea cu privire la situația internațională, la activitatea externă a partidului și statului nostru. Profundele mutații produse în lume au determinat schimbări fundamentale în raportul mondial de forțe. Se poate afirma că una din caracteristicile importante ale situației internaționale o constituie afirmarea tot mai puternică a voinței popoarelor de a pune capăt cu desăvîrșire politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, de dominație și dictat, de a deveni stăpîni pe bogățiile naționale, pe destinele proprii, de a-și asigura dezvoltarea economico-socială liberă și independentă”¹.

¹ Nicolae Ceaușescu, *Raport la Conferința Națională a Partidului Comunist Român, 7—9 decembrie 1977*, București, Edit. politică, 1977, p. 62—63.

Conforme acestor obiective, funcțiile externe ale statului socialist român, deosebite fundamental de ale statelor burgheze, au menirea de a organiza întreaga activitate statală externă pentru realizarea în practică a aspirațiilor de pace și progres, ale poporului nostru.

În definirea funcțiilor externe actuale ale statului român avem în vedere natura socialistă a statului, etapa actuală de dezvoltare în care se găsește România, contextul actual al lumii contemporane și împrejurarea că țara noastră este un stat socialist în curs de dezvoltare care se încadrează între statele mijlocii ca întindere geografică, populație și forță economică.

Între funcțiile interne și cele externe există o unitate dialectică și o întrepătrundere, legături care decurg din unitatea indisolubilă între politica internă și externă a statului.

Așa cum pe plan intern țelul suprem al politicii partidului și statului este făurirea unei societăți a bunăstării și fericirii pentru toți cetățenii, pe plan extern România acționează pentru crearea unei lumi mai drepte și mai bune, a unui sistem internațional de pace, bazat pe echitate și justiție.

Încercînd o analiză a funcțiilor externe, pornim de la faptul că în etapa actuală statul român are următoarele trei funcții: funcția de colaborare și cooperare în scopul realizării unei noi ordini economice și politice internaționale, funcția de luptă pentru pace și securitate și funcția de apărare a țării.

I. Funcția de colaborare și cooperare cu alte țări în scopul realizării unei noi ordini economice și politice internaționale

Pe arena internațională au loc, în prezent, ample transformări revoluționare, naționale și sociale, mutații profunde în raportul mondial de forțe în favoarea cauzei progresului și păcii. Ceea ce caracterizează aceste schimbări este afirmarea tot mai puternică a voinței și hotărîrii popoarelor de a pune capăt politicii imperialiste de dominație și asuprire, de forță și dictat, de a se dezvolta libere, deplin stăpîne pe soarta și bogățiile lor naționale, de a promova o politică nouă, de egalitate și respect între națiuni, de colaborare multilaterală. Realizarea acestor deziderate, legitime și vitale, reclamă statornicirea în viața internațională a unor asemenea relații, care să ofere garanții depline că toate statele pot să-și realizeze în liniște și pace programele lor de dezvoltare economică și socială, că nicio dată și în nici o împrejurare nu vor fi obiectul vreunui act de agresiune, de constrîngere sau presiune economică, politică sau militară.

Vorbînd despre necesitatea instaurării unei noi ordini internaționale, se cuvine să menționăm concepția originală și profund științifică a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al P.C.R., președintele Republicii, sub a cărui conducere România și-a formulat cu claritate și hotărîre propriile sale puncte de vedere, confirmate apoi de evoluția vieții internaționale. În concepția românească noua ordine nu se poate limita la schimbarea formală a „vechiului ambalaj” al raporturilor internaționale, ci implică în mod necesar, o transformare radicală a conținutului acestor

raporturi prin așezarea relațiilor dintre state pe baza principiilor și normelor dreptului internațional în măsură să ofere o temelie solidă pe care să fie clădite relații interstatale de colaborare pașnică, fructuoasă între națiuni. Relațiile internaționale trebuie guvernate de noi reguli și mecanisme care să elimine inegalitățile și injustițiile actuale, să faciliteze progresul economic și social al tuturor țărilor și, îndeosebi, al țărilor rămase în urmă, să asigure stabilitatea și securitatea economică și politică a statelor, să încurajeze dezvoltarea largă și neîngrădită a cooperării pașnice, să asigure participarea în condiții de egalitate reală în drepturi a tuturor statelor la rezolvarea diferitelor probleme existente pe glob.

Data fiind interdependența factorilor politici, economici, sociali și militari, viața internațională are nevoie de o nouă ordine în toate domeniile de activitate.

Ponind de la aceste considerente, România desfășoară o amplă activitate internațională, dezvoltându-și și diversificându-și mereu relațiile sale cu toate țările lumii. În prezent România întreține raporturi diplomatice și consulare cu 129 de state și relații economice cu peste 140 de țări.

Specificitatea funcțiilor externe actuale ale României socialiste este rezultatul firesc al politicii constante a Partidului Comunist Român de dezvoltare a relațiilor cu toate statele și popoarele lumii. Nuanțele care apar de la o etapă la alta sau în relațiile cu o țară sau alta sînt firești și ele sînt determinate de factori obiectivi.

1. Colaborarea și cooperarea cu țările socialiste

Pe primul loc în cadrul acestei funcții se situează dezvoltarea relațiilor de prietenie, colaborare multilaterală și solidaritate a statului nostru cu toate țările socialiste.

Partidul Comunist Român apreciază — și practica socială a confirmat pe deplin acest lucru — că întărirea și dezvoltarea prieteniei, solidarității și colaborării cu toate țările care construiesc noua orînduire corespunde intereselor fiecărei țări socialiste, cauzei unității lor, sporirii influenței socialismului pe plan mondial. Tocmai de aceea partidul și statul nostru situează în centrul politicii lor externe extinderea relațiilor politice, economice, tehnico-științifice și culturale cu toate statele socialiste, amplificarea colaborării și cooperării reciproc avantajoase și întrajutorării cu aceste state, lărgirea schimbului de experiență în construirea noii orînduirii, în edificarea socialismului și comunismului. Această politică confirmată constant în documentele partidului, ale forurilor supreme de stat, în cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu, înscrisă ca orientare programatică în Programul P.C.R., nu are un caracter de ordin conjunctural, ci pornește de la premise obiective, avîndu-și izvorul trainic în comunitatea de orînduire, de ideologie și de țeluri a țărilor socialiste.

În relațiile dintre statele socialiste, alături de principiile generale ale dreptului internațional, acționează și principii specifice care însă nu sînt în contradicție și nici nu se suprapun principiilor generale.

Principiile pe care se întemeiază relațiile dintre țările socialiste nu au apărut dintr-odată, prestabilite de cineva și înghețate într-o formă imuabilă. Ele s-au dezvoltat istoric și sînt susceptibile de continuă perfecționare.

Cristalizarea relațiilor dintre țările socialiste, precizarea principiilor și normelor chemate să le guverneze au constituit probleme noi care se cer astfel rezolvate încît să asigure cadrul dezvoltării libere și înfloririi fiecărei națiuni, să realizeze o unitate de tip nou, să prefigureze lumea de mîine, o lume a păcii și colaborării egale între toate țările și popoarele.

Partidul Comunist Român a militat și militează cu consecvență pentru stricta respectare a principiilor fundamentale ale colaborării dintre statele socialiste, condiție primordială a unității și coeziunii acestor țări, chează dezvoltării întregului sistem socialist mondial și a exercitării rolului său asupra dezvoltării lumii contemporane. Aceste principii asigură relațiilor dintre țările socialiste o uriașă forță de atracție pe arena internațională, constituie, prin exemplul lor, un factor mobilizator în lupta pentru apărarea suveranității și independenței naționale, întăresc prestigiul ideilor socialismului.

Într-o lume în care se mai fac simțite consecințele vechii politici imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, țările socialiste, ca purtătoare ale noului tip de relații sociale și ca aliați firești ai țărilor în curs de dezvoltare în lupta antiimperialistă, au datoria să participe în mod activ la procesul de edificare a noii ordini economice și politice internaționale, să promoveze atît în colaborarea dintre ele, cît și în raporturile cu celelalte state ale lumii un nou tip de raporturi internaționale, fără precedent în istorie. În acest context, au o importanță deosebită apropierea și egalizarea treptată a nivelurilor de dezvoltare economică ale statelor socialiste, atît pentru lărgirea și intensificarea colaborării economice dintre țările socialiste, cît și pentru afirmarea superiorității socialismului în lume.

Cadrul politic și juridic al relațiilor dintre țările socialiste: tratate de prietenie bi și multilaterale, declarații și comunicate comune, acorduri și convenții, pe care România l-a îmbogățit în permanență în ultimii ani, consfințește hotărîrea țării noastre de a conferi relațiilor ei cu țările socialiste trînicie și perspectivă.

În promovarea acestei orientări, partidul și statul nostru pornesc — așa cum se subliniază în Programul P.C.R. — de la faptul că „cooperarea economică și tehnico-științifică, schimbul de valori materiale și de tehnologii constituie un factor deosebit de important al accelerării procesului multilateral al fiecărei țări socialiste în parte, al punerii în valoare a resurselor și posibilităților lor și, implicit, al întăririi forței socialismului în ansamblu”².

Participînd la întreaga activitate a C.A.E.R. România își aduce o contribuție activă la realizarea obiectivelor „Programului complex” la intensificarea colaborării cu celelalte țări membre, pe baza principiilor adoptate în comun privind respectarea riguroasă a suveranității și independenței naționale, liberului consimțămînt al statelor, întrajutorarea tovarășească și avantajul reciproc. Totodată, concepția partidului și statului nostru evidențiază necesitatea intensificării eforturilor în vederea dezvoltării activității C.A.E.R., activitate menită să contribuie eficient la dezvoltarea rapidă și armonioasă a fiecărei țări membre. Materializarea cu

² Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, București, Edit. politică, 1975, p. 175.

succes a acestor obiective este posibilă prin respectarea strictă a principiilor înscrise în Statutul C.A.E.R. și în „Programul complex” privind sporirea rolului planului național unic în dezvoltarea economico-socială a fiecărei țări, creșterea rolului fiecărui partid și stat în planificarea propriei economii, a ridicării bunăstării și fericirii fiecărui popor. În acest sens, un rol deosebit îl are, desigur, și colaborarea bilaterală, reciproc avantajoasă, capabilă să asigure intensificarea schimburilor și cooperării pe multiple planuri și de întrajutorare tovărășească între țările membre.

România își dezvoltă relațiile economice și cu celelalte țări socialiste, care nu sînt membre ale C.A.E.R.; ea se preocupă cu consecvență de găsirea și promovarea unor forme noi de colaborare economică și științifică cu aceste state.

În actualul cincinal, colaborarea economică cu statele socialiste, cărora le revine în prezent 47 la sută din totalul comerțului exterior al României, va fi, în continuare, amplificată și diversificată.

Un domeniu important al relațiilor dintre statele socialiste îl constituie colaborarea în vederea soluționării diverselor probleme internaționale. România participă în mod activ la schimburile de păreri și informații care au loc între țările socialiste, la diferite niveluri și în forme variate, cu privire la problemele actuale ale vieții internaționale inclusiv cele referitoare la înfăptuirea noii ordini internaționale. Sprijinul reciproc acordat atât pe plan bilateral, cît și în cadrul diferitelor organizații și reuniuni internaționale, inițiativelor constructive întreprinse de fiecare dintre țările socialiste contribuie în mod substanțial la afirmarea tot mai puternică a socialismului ca factor dinamic în apărarea intereselor vitale ale popoarelor, în promovarea unor relații noi și asigurarea soluționării juste și viabile a problemelor care frămîntă întreaga omenire. Caracterul cuprinzător și dinamica ascendentă a relațiilor României cu toate țările socialiste oferă fundamentul material pentru dezvoltarea lor viitoare pe un plan superior, corespunzător intereselor popoarelor, cauzei păcii și socialismului în lumea întreagă.

2. Dezvoltarea prieteniei, colaborării multilaterale și solidarității cu țările în curs de dezvoltare

O latură deosebit de importantă a politicii Republicii Socialiste România o constituie intensificarea contactelor și relațiilor multilaterale de prietenie și colaborare cu țările în curs de dezvoltare, cu țările nealinate sau care și-au dobîndit de curînd independența și au pășit pe calea dezvoltării libere, de sine stătătoare.

Această direcție a politicii externe românești, care reflectă sentimentele de simpatie și solidaritate ale poporului român față de cauza eliberării naționale și sociale a popoarelor, a fost reconfirmată și întărită prin documentele celui de al XI-lea Congres al P.C.R.. În Programul partidului se arată că „România va acționa cu consecvență pentru amplificarea relațiilor cu țările în curs de dezvoltare, cu statele care luptă pentru dezvoltarea

lor independentă. Vom așeza la baza colaborării și solidarității cu aceste țări, în lupta împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului — respectul dreptului fiecărui popor de a fi stăpîn pe destinele sale, de a-și făuri viitorul așa cum dorește”³.

România sprijină pe toate căile efortul acestor țări spre o dezvoltare independentă și accelerată. În acest scop, militează și promovează relații bazate pe cooperare echitabilă, reciproc avantajoasă, menite să contribuie la mai buna valorificare a bogățiilor naționale și la reducerea decalajelor ce le despart de țările avansate.

O dovadă clară a importanței pe care și aceste state o acordă relațiilor cu România este hotărîrea unanimă a celei de a III-a Conferințe ministeriale de la Manila, care a avut loc între 2—6 februarie 1976, de a primi România ca membră a „Grupului celor 77”.

Referitor la participarea țării noastre la activitatea „Grupului celor 77”, în comunicatul ședinței Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 12 februarie 1976, se apreciază că „acest act reprezintă o expresie a relațiilor tot mai strînse de solidaritate și cooperare existente între România și țările în curs de dezvoltare, a amplificării raporturilor prietenesti cu aceste state, a conlucrării dintre ele pe arena internațională. Totodată, constituie o nouă și pregnantă recunoaștere a justetei politicii externe a țării noastre, a fermității și consecvenței cu care România socialistă acționează pentru afirmarea dreptului popoarelor la libertate și independență națională, pentru promovarea unor relații noi bazate pe încredere și respect, de adevărată egalitate și colaborare între națiuni”⁴.

Prin această prismă trebuie privită și invitarea României la Conferința statelor nealiniate care a avut loc la Colombo, în august 1976.

Participantă activă la sesiunile UNCTAD de la Geneva (1964), New Delhi (1968), Santiago de Chile (1972) și Nairobi (1976), România s-a pronunțat cu hotărîre pentru lichidarea tuturor barierelor comerciale și discriminărilor, a tuturor inechităților care frînează dezvoltarea unor națiuni, pentru crearea unor condiții care să ușureze industrializarea și progresele economice al țărilor în curs de dezvoltare. Identificîndu-se tot mai mult cu interesele acestui grup de țări, România sprijină adoptarea unor hotărîri care să garanteze stabilitatea prețurilor materiilor prime, crearea unui raport just între acestea și prețurile produselor industriale și formarea unui fond comun pentru finanțarea constituirii unor rezerve de materii prime și mărirea stabilității prețurilor mondiale.

Pe linia realizării acestei funcții, țara noastră se preocupă permanent de găsirea celor mai potrivite forme de colaborare și conlucrare cu țările nealiniat — care sînt, aproape în totalitate, țări în curs de dezvoltare — în vederea intensificării atît a eforturilor naționale, cît și a celor internaționale, pentru lichidarea decalajelor economice.

Importanța pe care o acordă România relațiilor cu aceste state este ilustrată de caracterul și conținutul documentelor politico-juridice și ale altor instrumente de colaborare semnate cu ocazia vizitelor și întîlnirilor

³ Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, București, Edit. politică, 1975, p. 198.

⁴ „Scînteia” nr. 10.413 din 13 februarie, 1976.

la cel mai înalt nivel. Tratatelor de prietenie și colaborare, declarațiile solemne și comunicatele adoptate de comun acord și întărite prin semnarea lor de către șefii de state conțin principii și norme de conduită a căror semnificație depășește cu mult cadrul relațiilor bilaterale. Încheierea acestor documente, mai ales a declarațiilor solemne inițiate de partea română, marchează o nouă etapă în activitatea internațională a României, simbolizează dezvoltarea colaborării cu acele țări care se pronunță pentru așezarea relațiilor dintre state pe principii noi, de egalitate, respect al independenței și suveranității internaționale, de neamestec în treburile interne și colaborare reciproc avantajoasă.

Sprijinul acordat de România socialistă luptei popoarelor pentru cucerirea dreptului lor sacru la o existență liberă, de sine stătătoare, pentru înlăturarea ultimelor vestigii ale anacronicului sistem colonial și a politicii rasiste s-a manifestat statornic și în atitudinea sa față de mișcările de eliberare națională, atât în cadrul raporturilor bilaterale, cât și în marile dezbateri pe plan internațional.

Poporul român, care timp de secole a dus o luptă grea, plină de sacrificii, pentru dobândirea libertății și independenței patriei, a sprijinit și sprijină în mod neabătut lupta tuturor popoarelor pentru apărarea ființei naționale, a acordat și acordă întregul său sprijin — politic, diplomatic, moral și material — mișcărilor de eliberare națională, salută cu satisfacție afirmarea noilor state independente, eforturile lor de a-și consolida independența economică și politică și dezvoltă relații rodnice, pe multiple planuri, cu aceste state.

Dezvoltarea impetuoasă a economiei, științei și culturii românești oferă o puternică bază materială pentru amplificarea și diversificarea în continuare a raporturilor economice multilaterale cu țările în curs de dezvoltare.

În dezvoltarea relațiilor României cu țările în curs de dezvoltare un mare viitor îl au noile forme de cooperare economică, inclusiv societățile mixte, de producție și comercializare în număr astăzi de peste 30 care au ca obiectiv crearea de întreprinderi industriale în sectoare economice importante: petrolier, minier, metalurgic, forestier, agricol, piscicol, al materialelor de construcții, produselor agroalimentare, construcțiilor de mașini etc. În cadrul acțiunilor de cooperare un rol însemnat îl ocupă asistența tehnică și formarea de cadre naționale.

Asistența tehnică românească își mărește mereu aria geografică și domeniile în care se acordă. Ingineri, tehnicieni, medici, profesori și muncitori calificați români în număr de peste 9 000 acordă în prezent asistență tehnică în peste 60 de țări din Africa, Asia și America Latină.

Cu sprijin tehnic românesc se construiesc baraje și centrale electrice, se asamblează tractoare, se construiesc rafinării și oțelării, se înființează unități agricole moderne, se trezește la viață deșertul, se descoperă și exploatează noi bogății ale subsolului etc.

În procesul muncii comune se realizează și calificarea profesională a cadrelor autohtone; sprijinul statului nostru pe linia formării de cadre naționale se materializează și în accesul la studii în România a peste 10 000 de studenți și tineri din aceste țări.

Activitatea de asistență tehnică — parte integrantă a politicii românești de largă colaborare economică și tehnico-științifică cu țările în

curs de dezvoltare — reprezintă o ilustrare vie a solidarității României socialiste cu aspirațiile și eforturile popoarelor din aceste țări de a-și pune în valoare potențialul material și uman, pentru a depăși cât mai grabnic rămănerile în urmă pe plan economic, o contribuție importantă la consolidarea independenței lor, la propășirea lor economico-socială și progresul general, la înfăptuirea obiectivului istoric al făuririi unei noi ordini economice mondiale.

Cultura — importantă pirghie de progres și identitate a unui popor, trebuie să fie corolarul autodeterminării politice și, în același timp, să consolideze această autodeterminare. Inechitatea care există și în raporturile pe plan cultural trebuie să dispară, făcând loc unui schimb larg de bunuri spirituale ale tuturor popoarelor, mari sau mici.

România împărtășește îngrijorarea țărilor în curs de dezvoltare prilejuită de constatarea că mijloacele tehnice de comunicare și difuzare au devenit, tot mai mult în zilele noastre, instrumente de presiune și de relații inegale și nejuste. Cîteva agenții de știri aflate în slujba structurilor de putere transnaționale controlează fluxul informațional internațional sub lozincă perfidă a „libertății informației”. La întâlnirea de la Colombo, din august 1976, a șefilor de state și guverne ale țărilor nealiniatelor s-a căzut de acord asupra înființării unei agenții de știri a acestor țări.

O vastă și multilaterală activitate desfășoară România socialistă pentru lichidarea subdezvoltării, a marilor decalaje economice dintre state, create ca urmare a îndelungatei politici imperialiste, colonialiste, care a dus la împărțirea lumii în țări bogate și țări sărace. În concepția românească înfăptuirea acestui obiectiv impune să se acționeze consecvent, de către toate statele, pentru instaurarea unei noi ordini economice mondiale, care să garanteze dezvoltarea colaborării internaționale pe bază de deplină egalitate, respectarea dreptului fiecărui popor de a fi stăpîn pe bogățiile naționale, accesul larg al țărilor rămase în urmă la cuceririle științei și tehnicii înaintate, sprijinirea mai eficientă a eforturilor lor în vederea accelerării progresului economic și social. Lichidarea subdezvoltării și instaurarea noii ordini economice internaționale constituie o continuare firească a luptei pentru lichidarea politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste și a urmărilor sale, pentru consolidarea independenței politice și economice a noilor state și totodată o condiție fundamentală a asigurării stabilității economice mondiale. Este convingerea României că atît țările socialiste, cît și toate statele lumii trebuie să participe mai activ la sprijinirea eforturilor țărilor în curs de dezvoltare în vederea propășirii lor economice și sociale.

Problemele deosebit de complexe ale evoluției contemporane impun democratizarea efectivă și reală a relațiilor internaționale. O importanță deosebită are participarea activă la viața internațională a țărilor mici și mijlocii, a țărilor în curs de dezvoltare, a țărilor nealiniatelor, direct interesate în realizarea unei politici noi, în respectarea principiilor dreptului internațional și promovarea fermă a egalității în drepturi între toate națiunile. Un rol important revine în această privință Organizației Națiunilor Unite, altor organisme internaționale, care oferă cadrul organizatoric cel mai corespunzător pentru participarea popoarelor la dezbaterile și soluționarea constructivă a problemelor complexe ale lumii de astăzi.

5. Colaborarea cu țările capitaliste dezvoltate, cu toate statele lumii

În spiritul coexistenței pașnice, România acționează pentru continua lărgire a relațiilor economice, tehnico-științifice, culturale cu țările capitaliste dezvoltate, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, participă activ la schimbul mondial, la diviziunea internațională a muncii.

Imperativele fundamentale ale colaborării, destinderii și păcii, ale promovării unor relații noi, echitabile între state cu orînduiri social-economice diferite, ca și între toate statele lumii își găsesc o reflectare în practica relațiilor României cu țările capitaliste avansate din punct de vedere economic.

Dezvoltarea colaborării cu aceste state este consecința firească a cerințelor coexistenței pașnice, păcii și securității internaționale, a implicațiilor revoluției tehnico-științifice, cerințelor participării tot mai largi a statelor la diviziunea internațională a muncii și la circuitul mondial de valori materiale și spirituale. Coexistența pașnică nu presupune numai simpla absență a războiului, ci și schimburi și contacte ample între statele cu orînduiri sociale diferite. Concepția progresistă, militantă, a partidului și statului nostru asupra coexistenței pașnice este bazată pe convingerea și încrederea deplină în superioritatea ideologiei marxiste asupra ideologiei burgheze.

Convorbirile la cel mai înalt nivel sau la alte niveluri favorizează o mai bună cunoaștere reciprocă a preocupărilor actuale și de perspectivă în domeniul politicii interne și externe, fac posibilă o apreciere comună a stadiului atins în dezvoltarea economică, tehnico-științifică și culturală și, totodată, creează posibilitatea identificării și punerii în valoare a unor noi domenii și forme de colaborare fructuoasă, atât pe plan bilateral, cât și în sfera relațiilor internaționale.

Întîlnirile conducerii de partid și de stat din România cu conducătorii diferitelor state capitaliste, s-au finalizat prin semnarea unor declarații solemne, comunicate comune și alte înțelegeri, care definesc atât coordonatele principale ale raporturilor bilaterale, cât și parametrii unor proiecte de cooperare.

Astfel, numai între Congresul al X-lea și al XI-lea ale P.C.R. România a încheiat cu țări capitaliste peste 260 de acorduri, convenții, protocoale și alte instrumente juridice.

Ca țară europeană, România este preocupată de dezvoltarea, în primul rînd, a relațiilor cu statele capitaliste de pe continentul nostru. Relații bune are România cu țările din Balcani. Vizitele efectuate de tovarășul Nicolae Ceaușescu în Grecia și Turcia, precum și vizitele efectuate în România de primii miniștri ai celor două țări, convorbirile purtate și documentele semnate au contribuit la stimularea raporturilor cu aceste state, la intensificarea schimburilor și cooperării reciproc avantajoase. România a participat activ la reuniunea economică interbalcanică de la Atena și este hotărîită să-și aducă în continuare contribuția la intensificarea schimburilor și cooperării pe plan economic, ca și în domeniul tehnico-științific, politic, cultural și turistic între toate țările balcanice, fără deosebire de orînduire socială, pentru transformarea Balcanilor într-o

zonă a banei vecinătăți, păcii și cooperării, într-o regiune lipsită de arme nucleare.

În această ordine de idei, statul nostru apreciază că ar fi de mare importanță organizarea periodică a unor noi reuniuni economice între țările balcanice, în vederea stimulării continue a schimburilor și cooperării pe plan economic.

Colaborarea României cu țările membre ale C.E.E. s-a dezvoltat, de asemenea, mult în ultimii ani. Dacă în 1965 ponderea celor nouă țări membre ale C.E.E. în totalul comerțului exterior românesc era de aproximativ 16%, în anul 1975 această pondere se ridică la aproximativ 23%.

Privite în raport cu celelalte țări membre ale C.E.E., schimburile comerciale cu R.F. Germania au ponderea cea mai mare, ele reprezentând în anumiți ani aproape jumătate din schimburile României cu țările Pieții comune.

Ca țară în curs de dezvoltare, România beneficiază, începând din 1 ianuarie 1974, de anumite facilități tarifare în cadrul preferințelor vamale generalizate, acordate de Piața comună țărilor în curs de dezvoltare. Se impune însă să arătăm că datorită unor măsuri de îngrădire, ridicării de alte bariere în calea schimburilor economice, Piața comună a creat noi obstacole în relațiile sale cu România. Printre acestea se înscriu și recente decizii vizând pescuitul internațional. România apreciază că utilizarea unor asemenea mijloace nu este de natură să stimuleze dezvoltarea relațiilor intereuropene, ele fiind în contradicție și cu măsurile adoptate la Helsinki.

În politica externă a României este constantă preocuparea pentru dezvoltarea neîngrădită a colaborării și cooperării internaționale, pentru un schimb echitabil care să nu ducă sub nici o formă la subordonarea economiei unui stat de către altul, la crearea de grupuri închise, la ridicarea de bariere artificiale în calea comerțului și cooperării ei, dimpotrivă, să conducă la lichidarea marilor decalaje dintre nivelurile de dezvoltare ale statelor, la realizarea unui progres rapid al fiecărei țări.

Relații bune s-au stabilit, în ultimii ani, între România și celelalte state capitaliste din Europa. Astfel, s-au realizat noi cooperări în producție cu Austria, s-au dezvoltat și diversificat relațiile cu Elveția, Finlanda, Suedia și Norvegia. Există încă largi posibilități ca și cu aceste țări să realizăm o extindere a schimburilor și a cooperării în producție.

După restabilirea legăturilor diplomatice cu Portugalia, România a semnat cu această țară un Tratat de prietenie și cooperare și, pe această bază, relațiile dintre cele două țări s-au amplificat rapid. Un eveniment important al perioadei actuale îl constituie restabilirea relațiilor diplomatice cu Spania, în spiritul vechilor tradiții care leagă cele două popoare.

În spiritul Declarației comune din 1973, au evoluat relațiile multilaterale ale României cu Statele Unite ale Americii, existind condiții ca în viitor schimburile și cooperarea dintre cele două țări să cunoască progrese și mai importante. Vizita efectuată în luna aprilie 1978 de către președintele Nicolae Ceaușescu împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, în S.U.A., convorbirile cu președintele Jimmy Carter, Declarația comună semnată de cei doi președinți, reliefează hotărârea comună ca raporturile dintre cele două țări să cunoască și în viitor o dezvoltare puternică pe multiple planuri, inclusiv în domeniul conlucrării pe arena internațională

pentru soluționarea problemelor complexe actuale, precum și dorința reciprocă de a continua dialogul româno-american la cel mai înalt nivel.

O dezvoltare ascendentă cunoaște relațiile României cu Japonia, Canada, Australia și Noua Zeelandă.

În ultima vreme s-au extins formele noi, superioare de cooperare: au fost înființate 8 societăți mixte de producție în România, 28 societăți mixte de producție în străinătate, 35 societăți mixte de tip comercial. Recent au fost finalizate o serie de acțiuni de cooperare în producție, între care constituirea societății mixte româno-franceze Olteit pentru producția de autoturisme de mic litraj, cooperarea cu firma americană Island Creek pentru asigurarea unei părți din necesarul de cărbuni cocsificabili, cooperarea cu firma olandezo-vest-germană VFW—Fokker și cu firma britanică BAC în domeniul industriei aviatice. Dezvoltăm, de asemenea, cooperarea cu o serie de firme din R.F.G., în producția de redutoare, excavatoare și motoare, cu firme din S.U.A. în producția de echipamente pentru tehnica de calcul, cu firme din Italia în producția de fibre chimice și altele.

În înfăptuirea politicii sale de extindere a relațiilor cu toate statele lumii, indiferent de sistemul lor social, România pornește de la încrederea fermă în superioritatea căii socialiste de dezvoltare, demonstrată de propria sa experiență.

Orientarea consecventă a României socialiste în ceea ce privește dezvoltarea continuă a relațiilor de prietenie și colaborare multilaterală cu toate țările socialiste, extinderea legăturilor de cooperare cu țările care pășesc pe calea afirmării lor independente, largirea relațiilor de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, corespunde pe deplin intereselor fundamentale ale poporului român, cauzei generale a păcii și progresului, cerințelor obiective ale dezvoltării lumii contemporane.

II. Funcția de luptă pentru pace și securitate internațională

Această funcție externă a statului socialist român izvorăște din natura orînduirii socialiste, din concepția generală, ideologică și politică, a clasei muncitoare, potrivit căreia socialismul și pacea sînt indisolubil legate, se află într-o unitate dialectică.

Ca țară europeană, România situează pe primul plan înfăptuirea securității și păcii în Europa, deziderat care corespunde nu numai intereselor vitale ale poporului român, ci și intereselor celorlalte popoare. În decursul întregii perioade postbelice, statul român a acționat cu perseverență și tenacitate pentru amplificarea legăturilor statelor europene, pentru depășirea diferitelor momente critice din perioada „războiului rece”, pentru crearea treptată a condițiilor care să permită lichidarea divizării continentului în blocuri militare opuse, dezvoltarea destinderii și cooperării general europene.

România se situează printre inițiatorii Conferinței de la Helsinki și, apoi, pe tot parcursul ei a formulat numeroase propuneri menite să ușureze realizarea unor acorduri și găsirea unor soluții în problemele mai dificile. Printre contribuțiile românești se pot menționa principiul discu-

tării în afara blocurilor, legarea problemelor de securitate cu cele ale cooperării economice, acceptarea consensului ca modalitate în adoptarea deciziilor, aplicarea principiului democratic al rotației în ceea ce privește deținerea posturilor de conducere și stabilirea locului de desfășurare a fazelor conferinței etc.

„Apreciind reuniunea general europeană de la Helsinki și semnarea Actului final ca un moment de însemnătate istorică în viața Europei, care a deschis largi perspective instaurării unui climat de încredere, securitate și colaborare între toate statele, România se pronunță cu hotărâre pentru transpunerea fermă în viață a documentelor semnate de țările participante la această reuniune.

„Conferința de la Helsinki... a demonstrat că, în ciuda deosebirilor de orînduire socială, a problemelor litigioase deosebit de complexe existente în Europa, dacă se acționează în spiritul răspunderii față de propria națiune și față de cauza securității și păcii tuturor popoarelor, este posibil să se ajungă la înțelegeri reciproc acceptabile”⁵.

În același spirit a participat România și la întâlnirea de la Belgrad, pentru impulsionearea cursului destinderii în Europa, adoptarea de noi măsuri în direcția înfăptuirii securității și colaborării pe continent.

Pornind de la faptul că între înfăptuirea securității, consolidarea păcii, pe de o parte, și lărgirea colaborării, pe de altă parte, există o legătură organică, România consideră oportună organizarea unor consfățuiri, cu participarea tuturor statelor europene, consacrate cooperării economice, schimbului de tehnologie, informării reciproce asupra rezultatelor cercetării științifice și tehnice.

O contribuție de preț la cauza securității și păcii o constituie crearea de zone ale păcii, lipsite de arme nucleare. În acest sens, o deosebită importanță ar prezenta realizarea unei mai vechi propuneri românești vizînd transformarea Balcanilor într-o zonă a bunei vecinătăți, a colaborării, păcii și destinderii, în care să nu mai existe arme nucleare, trupe și baze militare străine și din care să fie abolită, cu desăvîrșire, politica de forță și de amenințare cu forța.

În vederea realizării unor pași concreți pentru normalizarea relațiilor dintre statele europene, România, în consens cu celelalte state socialiste, se pronunță pentru desființarea concomitentă a celor două blocuri militare — N.A.T.O. și Pactul de la Varșovia.

Desființarea blocurilor militare nu numai că nu ar slăbi apărarea și independența fiecărei țări, ci, dimpotrivă, ar asigura fiecărei națiuni mai multă securitate și mai multe garanții de dezvoltare liberă.

În același context, România apreciază că se face tot mai puternic resimțită necesitatea încheierii unor acorduri, cuprinzînd garanții corespunzătoare, care să ducă în fapt la lichidarea folosirii forței sau a amenințării cu forța, dînd încredere deplină tuturor popoarelor că nu vor fi victima nici unei agresiuni sau intervenții din afară, indiferent sub ce pretext sau sub ce formă s-ar manifesta. Dezvoltarea încrederii între popoare nu poate fi decît rodul faptelor concrete, al măsurilor practice adoptate în această direcție.

⁵ Nicolae Ceaușescu, *Raport la Conferința Națională a Partidului Comunist Român*, 7-9 decembrie 1977, București, Edit. politică, 1977, p. 75-76.

Pornind de la importanța crescândă politică și juridică a unor acte internaționale multilaterale, țara noastră a participat activ la inițierea și adoptarea în cadrul O.N.U. a unor importante documente vizînd pacea și securitatea dintre care menționăm : „Declarația asupra întăririi securității internaționale” și „Declarația referitoare la principiile de drept internațional privind relațiile prietenești și cooperarea dintre state, în conformitate cu Carta Națiunilor Unite”, adoptate de Adunarea Generală a O.N.U. în 1970.

O direcție importantă a politicii noastre externe o reprezintă ansamblul preocupărilor pentru înfăptuirea dezarmării generale și, în primul rînd, a dezarmării nucleare. Deși în ultimii ani s-au purtat îndelungate discuții și s-au adoptat numeroase rezoluții cu privire la dezarmare, din nefericire, practic, nu s-a realizat nimic pentru stăvilirea cursei înarmărilor.

Se apreciază că în 1977 cheltuielile militare mondiale s-au ridicat la suma exorbitantă de 400 miliarde dolari și au fost înregistrate numeroase explozii nucleare.

Pentru traducerea în viață a ideilor privind dezarmarea, România a desfășurat o activitate susținută atât în cadrul diferitelor întîlniri și contacte bilaterale cît și în reuniunile multilaterale. În cadrul dezbaterilor organizate sub egida O.N.U. pe tema dezarmării, România a prezentat numeroase propuneri. Astfel, pornindu-se de la o propunere românească, deceniul 1970—1980 a fost proclamat „deceniul dezarmării”. Tot la propunerea României a fost înscris pe ordinea de zi, începînd cu 1970, în mai multe sesiuni ale Adunării Generale punctul intitulat „Consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor și efectele sale profund dăunătoare asupra păcii și securității în lume”.

Consecvență demersurilor anterioare, la sesiunea a XXX-a a Adunării Generale O.N.U. România a prezentat documentul intitulat „Poziția României în problemele dezarmării, în primul rînd ale dezarmării nucleare, și în instaurarea unei păci trainice în lume”. Documentul cuprinde măsuri concrete privind : înghețarea și reducerea bugetelor militare; interzicerea, reducerea treptată și în perspectivă, lichidarea armamentului nuclear; crearea de zone denuclearizate; măsuri parțiale de dezarmare și dezangajare militară; încheierea unui tratat de dezarmare generală și completă; sporirea rolului O.N.U. în domeniul dezarmării; interzicerea propagandei de război; mobilizarea tuturor forțelor societății internaționale pentru înfăptuirea dezarmării.

Apreciînd realist complexitatea problemelor legate de dezarmare, statul nostru consideră că ar trebui să se înceapă prin adoptarea unor măsuri parțiale, cum ar fi : reducerea cheltuielilor militare cu cel puțin 10%, iar jumătate din această sumă să fie pusă la dispoziția unui fond special al O.N.U. pentru sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare; lichidarea bazelor militare de pe teritoriul altor state; retragerea în interiorul frontierelor naționale a tuturor trupelor străine și a armamentelor naționale; desființarea blocurilor militare etc. În aceeași ordine de idei se impune sublinierea importanței deosebite acordate de țara noastră convocării sesiunii speciale a O.N.U. Cele zece propuneri, prezentate de România la 8 iunie a. c. la sesiunea specială a Adunării generale a O.N.U. consacrată dezarmării sintetizează clar poziția constantă a României în această

problemă,* consacrată problemelor dezarmării, precum și organizării unei conferințe mondiale destinate opririi cursei înarmărilor.

România a subliniat în repetate împrejurări că realizarea unui climat de destindere, cooperare și întărire a securității presupune o contribuție pe măsura posibilităților fiecărei națiuni, mari sau mici, la soluționarea tuturor problemelor internaționale. Pe aceeași linie de gândire România a susținut constant ideea universalizării principalelor organisme internaționale în care se dezbate problemele cele mai arzătoare ale contemporaneității.

În perspectiva edificării unei noi ordini internaționale țara noastră a militat în permanență pentru sporirea rolului organizațiilor internaționale și al altor foruri democratice în cadrul cărora popoarele și națiunile participante pe baze egale să aibă posibilitatea unui larg schimb de vederi și, în final, a unei mai bune cunoașteri a diverselor poziții, în vederea găsirii unor soluții unanim acceptabile. În același timp, statul nostru s-a pronunțat împotriva organizațiilor internaționale supranaționale, precum și împotriva organizațiilor, conferințelor sau reuniunilor închise, ale căror statute sau forme organizatorice urmăresc favorizarea, într-un fel sau altul, a unor state în detrimentul altora sau ar favoriza interese individuale ori de grup.

În spiritul acestei concepții, România și-a lărgit an de an participarea la activitatea organizațiilor internaționale. Astfel, în 1977 țara noastră era membră a peste 70 organizații internaționale guvernamentale și a peste 500 organizații neguvernamentale ea fiind, în același timp, semnatară și a peste 500 acorduri internaționale multilaterale.

Dovadă a interesului și sprijinului pe care România îl acordă organizațiilor internaționale și în semn de recunoștință pentru realismul politicii sale externe, a contribuției aduse la îmbunătățirea climatului și democratizarea vieții internaționale, țara noastră a găzduit, numai în ultimul deceniu, peste 200 prestigioase întâlniri internaționale dintre care menționăm: sesiunea anuală a C.E.E. O.N.U. — prima reuniune de acest fel desfășurată în afara sediului de la Geneva, Conferința Mondială a Populației, sesiunea Uniunii Interparlamentare. În România își au sediul mai multe organizații internaționale.

De la intrarea sa în O.N.U., în 1955, România a desfășurat în cadrul diferitelor sale organisme o activitate susținută. Edificatoare, în acest sens, sînt cele peste 400 de inițiative materializate în rezoluții și declarații vizînd probleme vitale pentru omenire.

O deosebită importanță acordă România perfecționării activității Organizației Națiunilor Unite, fiind convinsă că acesteia îi revine un rol major în sprijinirea eforturilor de pace, progres și prosperitate ale popoarelor, de adîncire și lărgire a cooperării interstatale. România apreciază că, în primul rînd, se impune ca O.N.U. să țină pasul cu ritmul schimbărilor petrecute în lume, să reflecte, atît în organizarea, cît și în funcționarea sa, noile realități politico-sociale de pe glob. Este necesară adaptarea Cartei în scopul transformării acesteia într-un mijloc eficace pe linia lichidării colonialismului, rasismului și neocolonialismului, a oricăror forme de dominație și asuprire, a inechităților în raporturile dintre state;

* Poziția și propunerile României în vederea trecerii la măsuri efective de dezarmare, „Scnteia” nr. 11-135 din 9 iunie 1978.

este necesară transformarea acesteia într-o hartă a drepturilor naţiunilor şi statelor, într-un document care să contribuie plenar la afirmarea multilaterală şi nestingherită a fiecărui popor. O deosebită importanţă acordă România îmbunătăţirii structurii şi democratizării organismelor O.N.U. conform situaţiei noi creată prin apariţia pe harta lumii a zeci de state independente, militante pentru o lume mai dreaptă şi mai bună. Dintre propunerile făcute de România menţionăm: lărgirea practicii sesiunilor speciale, consacrarea procedurii consensului, dreptul Adunării Generale de a formula indicaţii concrete cu privire la activitatea Consiliului de Securitate, mărirea numărului membrilor Consiliului de Securitate, corespunzător creşterii numărului ţărilor membre ale O.N.U., precum şi includerea în Consiliul de Securitate, prin rotaţie, a 1—2 reprezentanţi ai fiecărei zone geografice⁶.

Este meritul României, în acţiunea sa perseverentă pentru promovarea şi întărirea legalităţii internaţionale ca mijloc de realizare a unei noi ordini mondiale, de a fi propus — în documentul cu privire la îmbunătăţirea şi democratizarea activităţii O.N.U. — elaborarea şi adoptarea, în cadrul Organizaţiei, a unui Cod de conduită cu caracter universal în care să fie statuate drepturile şi îndatoririle fundamentale ale statelor. După cum se subliniază în document, „adoptarea unui asemenea Cod ar constitui o completare fericită şi o precizare a principiilor Cartei O.N.U., sintetizând vasta experienţă acumulată de state în edificarea unor relaţii internaţionale noi, pătrunse de spiritul dreptăţii, echităţii şi eticii, respectului şi încrederii reciproce între naţiuni, ar avea o importanţă inestimabilă pentru cauza păcii, securităţii, înţelegerii şi colaborării internaţionale, pentru independenţa şi progresul fiecărei naţiuni”.

Caracterul concret şi creator al propunerii făcute de România în acest sens reiese şi din enunţarea drepturilor şi îndatoririlor fundamentale ale statelor ce ar trebui incluse în Codul de conduită, fiecare drept şi îndatorire reflectând realităţile contemporane, aspiraţiile popoarelor pentru instaurarea unui sistem de relaţii internaţionale corespunzător noilor dimensiuni ale lumii de azi şi de mâine, imperativului de a ocroti valorile cele mai înalte ale civilizaţiei. Sint puse în evidenţă, în acelaşi timp, interconexiunile dintre diferitele drepturi şi îndatoriri care formează un cadru unitar şi armonios pentru dezvoltarea paşnică, independentă şi multilaterală a fiecărui popor, pentru democratizarea vieţii internaţionale.

III. Funcţia de apărare a ţării

Conştiinţa înaltelor răspunderi pentru soarta poporului român precum şi a celorlalte popoare iubitoare de pace, determină partidul şi statul nostru să acţioneze cu maximum de intensitate pentru democratizarea relaţiilor internaţionale, pentru eliminarea definitivă din viaţa internaţională a punctelor fierbinţi şi situaţiilor conflictuale, pentru eliminarea forţei şi ameninţării cu folosirea acesteia, pentru soluţionarea pe cale paşnică a tuturor neînţelegerilor, pentru triumful unei politici de pace şi securitate.

⁶ A se vedea: *Contribuţii ale României la soluţionarea marilor probleme ale lumii contemporane. Documente*, Bucureşti, Edit. politică, 1975.

Atita timp însă cit mai persistă pericolul izbucnirii unui nou război mondial, atita vreme cit factorii de agresivitate imperialistă nu au dispărut și intrucit nu există un sistem mondial eficace de garantare a păcii, România socialistă este nevoită să acorde atenția cuvenită întăririi capacității de apărare a patriei.

Activitatea statului român, orientată spre întărirea capacității de apărare a patriei, slujește interesele naționale și este conformă normelor fundamentale ale dreptului internațional care consideră legitimă autoapărarea. Dreptul la autoapărare exprimă legătura organică dintre interesul național și interesele generale ale umanității și progresului.

Atit Constituția țării noastre, cit și celelalte legi care legitimează și organizează apărarea națională au în vedere numai un război de apărare.

În concepția partidului și statului nostru apărarea patriei este o sarcină ce revine întregului popor.

Concepția apărării naționale ca operă a întregului popor determină cuprinderea tuturor cetățenilor într-un singur sistem constituit din diferite structuri organizatorice și care înglobează armata, gărzile patriotice, formațiunile de tineret etc.

Făurirea armatei populare, izvorită din popor, legată de el, și devotată lui, constituie una din marile realizări ale revoluției socialiste.

Gărzile patriotice reprezintă structura organizatorică principală prin care se desfășurează politica partidului de angajare a întregii populații în opera de apărare a patriei. Formațiunile de pregătire a tineretului pentru apărare cuprind tineri, băieți și fete între 16 și 20 de ani. Prin întregul program de pregătire ele contribuie la formarea multilaterală a noilor generații pentru muncă și viață, accentul fiind pus pe educația patriotică, instruirea militară generală și pe pregătirea de specialitate în cadrul unor cercuri tehnico-aplicative.

Reglementările juridice creează posibilitatea ca în caz de nevoie, sistemul național de apărare să cuprindă și alte organe și organizații, astfel încit structurile organizatorice să poată fi în permanentă adaptate nevoilor de apărare.

Între dezvoltarea multilaterală a societății românești — în primul rind dezvoltarea forțelor ei de producție — și întărirea capacității de apărare a statului există o strinsă legătură. Întărirea economiei naționale are și o semnificație profund patriotică, ea contribuind direct la întărirea capacității de apărare, extinde aria posibilităților proprii de respingere a unei eventuale agresiuni imperialiste. Amplificarea și diversificarea potențialului de cercetare științifică românească face posibilă asimilarea în producția internă a noi tipuri de armament și tehnică de luptă de o complexitate crescândă, precum și modernizarea tipurilor mai vechi.

În concepția românească de apărare prin participarea întregului popor, rolul factorului politico-moral capătă o importanță aparte. În împrejurările grele pe care le poate provoca o agresiune, convingerile politice, conștiința socialistă, patriotismul fierbinte reprezintă elemente deosebit de importante în măsură să forțeze înclinarea balanței în defavoarea agresorului, să inflăcăreze masele în luptă, până la victoria finală.

Statul român și-a îndeplinit și își îndeplinește cu strictete obligațiile decurgând din participarea sa la Tratatul de la Varșovia, alianță defensivă a statelor socialiste din Europa. Considerind că în condițiile inter-

naționale actuale sînt necesare întărirea fiecărei armate naționale, a capacității de apărare și de luptă a fiecărui popor, dezvoltarea colaborării dintre armatele statelor participante la Tratatul de la Varșovia, România apreciază, totodată că se impune accentuarea mai puternică a laturii politice a Tratatului, intensificarea luptei pentru desființarea blocurilor militare în vederea consolidării cursului spre destindere și colaborare în Europa și în întreaga lume. În spiritul unui profund internaționalism România acționează, în același timp, pentru extinderea colaborării pe plan militar cu armatele tuturor țărilor socialiste, cu armatele altor state prietene în vederea prevenirii oricărei primejdii de război.

★

Funcțiile externe actuale ale statului socialist român, modul în care ele se realizează, trebuie abordate și înțelese în corelație strînsă cu evoluția raportului de forțe pe plan internațional și cu stadiul atins în dezvoltarea sa de țara noastră. În analiza funcțiilor externe ale statului nostru trebuie să se țină seama, de asemenea, de interdependența între diferitele laturi ale funcțiilor externe, precum și de interdependența și întrepătrunderea dintre funcțiile interne și cele externe.

Accentuarea uneia sau alteia dintre laturile funcțiilor externe se explică prin interesul național deosebit față de o anumită problemă sau prin acuitatea internațională a unor situații și împrejurări.

La realizarea funcțiilor externe ale statului concură întregul aparat de stat, sub conducerea Partidului Comunist Român, care definește liniile politice fundamentale ale politicii externe.

Alături de organele de stat un rol deosebit de important în realizarea funcțiilor externe ale statului socialist român îl au organizațiile de masă și obștești.

Așa cum a arătat și Conferința Națională a Partidului Comunist Român, întregul partid și întreaga națiune susțin și acționează ferm pentru îndeplinirea politicii interne și externe a partidului și statului.

Politica externă românească poartă astăzi girul geniului politic al celui mai iubit fiu al poporului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., președintele României.

Datorită înțelepciunii cu care această politică este condusă, datorită numeroaselor inițiative menite a soluționa cele mai arzătoare probleme ale omenirii, datorită curajului, clarvizunii realiste dar și optimiste, datorită patriotismului fierbinte și internaționalismului adevărat, personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu este apreciată, respectată, stimată, evocată pe toate meridianele globului, oameni politici de prim rang caută la București sfaturi și soluții, iar România socialistă are prietenii și simpatii mai multe ca niciodată în decursul multimilenarei ei istorii.